

Hva er et ATA-carnet?

Spar tid og penger!

Et ATA-carnet er et internasjonalt tolldokument som sparer deg og din bedrift for tid og penger ved midlertidig innførsel av varer. ATA-carnetet forenkler tollekspedisjonen og erstatter alle eksport-, import- og transitteringsdokumenter. Alt du trenger finnes i ett dokument!

Under forutsetning av at varene skal returneres til Norge kan du reise på carnetet med vareprøver, yrkesutstyr og utstyr til messer/utstillinger uten å deponere for toll og avgifter.

ATA-carnet-ordningen baseres på at handelskammeret står som garantist for dine varer i landene du besøker. Som sikkerhet krever vi et depositum. Beløpet tilbakebetales når carnetet returneres til oss og vi har sjekket at carnetet er riktig brukt.

ATA-carnet utstedes for en eller flere reiser og gjelder utstyr og varer som du tar med deg. Carnetet skal følge varene hele tiden og fremvises og stemples ved hver grenseovergang (EU er ett tollområde, man stempler seg inn i første EU-land, og ut av siste EU-land).

Regler for bruk av ATA-carnet

- Varene må eies av en fysisk eller juridisk person, bosatt eller etablert i et land utenfor innførselslandet. Representanten skal ikke være bosatt i innførselslandet.
- Varene må ikke lånes eller leies ut.
- Varene må ikke bearbeides i innførselslandet.
- Varene skal returneres til utførselslandet, forbruksvarer kan altså ikke stå på et carnet.
- Varene må kunne forevises til tollene ved utførsel.
- Varene som er oppført i carnetet skal være produsert eller innfortollet i Norge.
- Dersom ATA-carnetet sendes med speditør/transportør, anbefaler vi at det utstedes en fullmakt på engelsk til vedkommende.
- Et ATA-carnet kan benyttes til 10 turer.
- For carneter med en vareverdi over 3 millioner kroner kreves garanti.

Hvem kan få ATA-carnet?

Norske handelskamre utsteder ATA-carnet til:

- **selskaper** som er registrert i Norge
- **enkeltmannsforetak** og **privatpersoner** som stiller garanti

- Vi kredittsjekker alle våre kunder.
- Det må stilles garanti dersom søker ikke har god kredittverdighet.
- Garantibeløpet deponeres på en konto som ikke er rentebærende for kunden.
- Søker må ikke ha åpne tvistesaker som skyldes misbruk av tidligere utstedte ATA-carneter.
- Varene må være produsert eller innfortollet i Norge.

Hva slags varer?

ATA-carnet kan brukes for 3 hovedgrupper av varer:

Yrkesutstyr

ATA-carnet gjelder for yrkesutstyr ved midlertidig opphold i innførselslandet. Foruten generelle vilkår for carneter stilles følgende krav:

- Utstyret skal kun benyttes i yrkessammenheng.
- Utstyret skal ikke benyttes ved bearbeidelse eller produksjon av varer.
- Kjøretøy skal kun benyttes i konkurranser.
- Utstyret skal ikke brukes til å utnytte naturressurser, for å oppføre, reparere eller vedlikeholde bygninger, for jordarbeid eller liknende.

Eksempler på yrkesutstyr:

- Kameraer, lyd- og lysutstyr for pressen og filmskapere
- Testutstyr av ulik art
- Verktøy
- Rallybiler og motorsykler for løp
- Hester. Her gjelder egne regler - se eget kapittel.

Vareprøver

Med vareprøver menes en vare som skal vises fram i innførselslandet, for så å tas med tilbake til Norge for eventuell produksjon senere. Det stilles følgende vilkår for å kunne benytte carnet:

- Artiklene innføres kun i den hensikt å vises eller demonstreres i importlandet for prospektive kunder.
- Varene skal produseres utenfor innførselslandet.
- Artiklene må ikke selges eller gis bort.

Eksempler på vareprøver:

- Klær, sko etc.
- Prøvekolleksjoner

Varer for messer og utstillinger

ATA-carnet kan anvendes for varer som skal vises eller benyttes på utstillinger, messer, møter eller lignende arrangementer. Foruten varer som skal utstilles eller demonstreres kan ATA-carnet også benyttes for montermateriell, demonstrasjonshjelpemiddel, multimedia-utstyr etc.

Varer som kun er tenkt benyttet til gratis utdeling til besøkende skal ikke føres opp på ATA-carnet. Dette gjelder også varer til forbruk. Alle varer skal tas med tilbake til Norge.

Eksempler på messe- og utstillingsmateriell:

- Materiell til stands
- Dekorasjon
- Reklame og demonstrasjonsmateriell

Hvordan bruker jeg carnet?

Et ATA-carnet er et midlertidig tollpass og må stemples hver gang du passerer et nytt land/tollområde (EU er et tollområde). Du stopper på rød sone, tolleren noterer i carnetet hvilke varer du har med deg, signerer og stempler i dokumentet og du kan fortsette din reise. Nedenfor følger en kort innføring i bruk av carnet.

Carnetet består av forside, counterfoils, vouchers og bakside

- Counterfoils = ark plassert helt foran i carnetet. De er ditt bevis for hvilke varer som er stemplet og ved hvilke tollsteder.
- Vouchers = ark som tolleren river ut av carnetet. De er tollstedets bevis ved grensepasseringen og fungerer som en tolldeklarasjon.

Carnetarkenes farger

- De gule arkene stemples av norsk tollmyndighet ved eksport fra og re-import til Norge.
- De hvite arkene stemples av tollmyndighetene i importlandet ved import og re-eksport.
- De blå arkene stemples ved gjennomreise i ett transitteringsområde.

Åpne et carnetet

- Carnetinneharer må signere nederst til høyre på carnetets forside.
- Carnetet MÅ stemples av norsk toll i f.m. den første avreisen for å være gyldig.
- Dette gjøres nederst til venstre i det grå feltet på carnetets forside.

Bruk av carnet på reise

- Carnetet stemples hver gang du reiser inn i og ut av et nytt land/tollområde.
- Tolleren stempler riktig counterfoil og voucher og registrerer hvilke varer som følger med carnetet.
- Det er da viktig at det påføres identisk informasjon på både counterfoil og voucher.
- Innehaver signerer nederst til høyre på voucheren. Dato påføres ved tollpassering.
- Tolltjenestemannen river ut voucheren.
- Husk at EU er **ett** tollområde. Det holder med 1 stempel inn i EU og 1 ut av EU på sammetur.
- Det kan være lurt å skrive en fullmakt til den som reiser med carnetet!

Et eksempel på stempeling ved en reise fra Norge til Sveits via ulike EU-land

- **Grønn forside:** må åpnes av norske tollmyndigheter før utreise.
- **Gult eksportark:** stemples på norsk side når du forlater landet.
- **Blått transittark:** stemples inn i EU fordi du reiser gjennom EU.
- **Blått transittark:** stemples ut av EU, for eksempel på grensen Tyskland/Sveits.
- Hvitt importark: stemples inn i Sveits på sveitsisk side.
- Hvitt re-eksportark: stemples ut av Sveits, for eksempel på flyplassen.
- **Gult re-importark:** stemples inn i Norge, for eksempel på Gardermoen.
- **Grønnbakside**

Retur etter bruk

- Carnetet må returneres til utstedende handelskammer etter bruk og senest innen 5 uker etter gyldighetsfristen.
- Depositumet (og garantibeløpet) vil kun bli refundert dersom carnetet er brukt riktig og carnetet er returnert innen fristen.
- Det er innehaver som er juridisk ansvarlig dersom carnetet blir brukt feil.

Carnet for hest

Når du reiser med hest på carnet gjelder egne regler

Hvis du er medlem av Norges Rytterforbund eller Øvrevoll Veddeløpsbane AS, så ta kontakt med dem hvis og når du skal bestille carnet for hest. Carnet lages **KUN** i forbindelse med konkurranser. Privatpersoner eller firmaer med lav kredittrating må stille en garanti som tilsvarer 30% av totalverdien. Beløpet skal eventuelt dekke merverdiavgift som Oslo Handelskammer må betale til utenlandske tollmyndigheter hvis hesten(e) ikke blir gjenutført innen carnetets gyldighet (364 dager).

Utfylling av vare listen

På vare listen skal **hestens navn, ID-nummer, farge, fødselsdato og kjønn** være oppført. Du må også føre opp riktig markedsverdi på hesten.

Betaling

Ved bestilling av carnet gjennom Norges Rytterforbund eller Øvrevoll Veddeløpsbane AS må rytteren/representanten betale faktura før carnetet utleveres (ingen kontant betaling). Rytterforbundet/Øvrevoll står da som carnetinnehaver, men fakturaen sendes direkte til rytteren/representanten.

Krav om helsesertifikat for hester

Mattilsynet krever at hester som reiser ut av Norge skal ha helsesertifikat. Unntak fra denne regelen gjelder på følgende vilkår:

- Hesten skal være registrert og ha godkjent pass.
- Man må kunne dokumentere at hesten skal delta/har deltatt i konkurranse i Sverige, Danmark eller Finland.
- Man kan tidligst reise ut 5 døgn før konkurranse og komme hjem igjen senest 5 døgn etter konkurranse.

For mer informasjon, vennligst ta kontakt med Mattilsynet.

<http://www.mattilsynet.no/dyr-og-dyrehold/import-og-eksport-av-dyr/eksportavproduksjonsdyr/eksport-av-hest.3862>

Konsekvenser ved feil bruk:

- Tollkrav / Reguleringsavgift.
- Beslag av depositum og eventuell garanti.
- Strengere krav ved senere carnetsøknader.

Fortolling av varer

- Dersom carnetvarene ikke er gjeninnført til Norge innen gyldighetsfristen, krever innførselslandet at varene inn fortolles der.
- Oslo Chamber of Commerce mottar et tollkrav tilsvarende ca. 30% av vare verdien. Kravet består av moms, straffetoll og evt. renter.
- Kravet betales av Oslo Chamber of Commerce, men viderefaktureres til carnetets innehaver.
- Dette gjelder varer som er:
 - blitt stående igjen
 - gitt bort
 - solgt
 - stjålet i utlandet

Reguleringsavgift

- Selv om utstyret er gjeninnført til Norge, krever enkelte land (bl.a. Sveits, USA, Singapore, Østerrike) en avgift for å regulere carnetet i ettertid
- Dette blir aktuelt når innehaver ikke har stemplet re-eksportarket

Retur av carnetet - VIKTIG!

- Carnetet skal **ALLTID** returneres utstedende handelskammer etter bruk, senest 5 uker etter gyldighetsfristen.
- Hvis carnetet ikke returneres innen 5 uker etter fristen, beslaglegges depositumet.

Kontakt handelskammeret hvis det oppstår problemer underveis

- Det er viktig å konsultere handelskammeret umiddelbart hvis det oppstår problemer underveis, slik at vi kan minske skadene.
- Det er som regel for sent å regulere et carnet når gyldighetsfristen er gått ut.
- Det anbefales at man tegner en forsikring som dekker eventuelle tollkrav i forbindelse med tyveri av carnetvarer.

Ofte stilte spørsmål

- 1. Når kan min bedrift benytte et ATA-carnet?**

Et carnet kan benyttes når en bedrift eller privatperson skal reise med yrkesutstyr, vareprøver eller messe/utstillingsutstyr. Kravet er at alt utstyr skal gjeninnføres til Norge. Sjekk også at det landet du skal reise til er med i carnet-ordningen samt godtar samtlige varekategorier.
- 2. I hvilke land kan jeg benytte et ATA-carnet?**

carnet-land-tabell.pdf gir deg en oversikt over landene som aksepterer carnet. Det finnes imidlertid noen spesialtilfeller, så kontakt ditt handelskammer hvis du har spørsmål.
- 3. Hva koster et ATA-carnet?**

Prisen er avhengig av vareverdien, antall reiser som skal foretas samt om carnetsøker er medlem av handelskammeret.
- 4. Hvor mange turer kan vi foreta med ATA-carnetet?**

Det samme carnetet kan benyttes til flere land og reiser innenfor gyldighetsfristen, men maks. antall turer er 10 pr. carnet (med 1 tur menes tur-retur Norge).
- 5. Hvor raskt kan vi få et ATA-carnet?**

Normal saksbehandlingstid er 3-5 arbeidsdager. For carneter som skal utstedes innen stengetid den påfølgende virkedag kommer et tillegg på 1890,- (se prislister).
- 6. Må man ha et ATA-carnet?**

Et carnet er aldri et krav, men et alternativ til å deponere for toll og moms i innførselslandet. Fordelen med et carnet er at det sparer deg for tid og penger ved midlertidig utførsel av varer fra Norge.
- 7. Hvor lenge er et ATA-carnet gyldig?**

Gyldighetstiden er ett år. Vær oppmerksom på at tidsfristen for midlertidig tollfrihet varierer i ulike land og kan derfor være kortere enn carnetets gyldighetstid. Utstillingsvarer skal oftest utføres senest 3 måneder etter at utstillingen er avsluttet. For mer informasjon kontakt ditt handelskammer.
- 8. Hva gjør vi om tollens åpningstider ikke er i samsvar med vår reise?**

Det er viktig at personen som ledsager carnetet forvisser seg om at tollens carnetekspedisjon ved den respektive grense er åpen ved ankomst og avreise. Hvis reisen skjer utenfor åpningstider for carnetekspedisjon, skal det avtales tid med berørte kontor i de respektive land.
- 9. Hva skjer hvis jeg mister ATA-carnetet?**

Et carnet bør behandles som et verdipapir. Skulle det imidlertid bli borte, så ta omgående kontakt med handelskammeret som utstedte carnetet.
- 10. Hva skjer hvis varene blir igjen i utlandet?**

Hvis varene blir igjen i innførselslandet, så skal carnetinnehaver kontakte tollvesenet i landet hvor varene befinner seg. Varene skal da fortolles inn i innførselslandet. Dette må gjøres i god tid innen utløpsdatoen på carnetet. Samme fremgangsmåte gjelder dersom varene er stjålet eller på annen måte bortkommet. Tyveri av carnet-varer bør politianmeldes. Bevis for fortolling skal framgå av tollmyndighetenes stempling på carnetets hvite ark (re-exportation counterfoil). Carnetet samt kopier av innfortollingspapirene sendes så til utstedende handelskammer.